

VII. Assessorament, promoció i difusió de la recerca

Assessorament

Observatori de la Recerca

Direcció: Secretaria Científica

L'any 2003, la Secretaria Científica va posar en funcionament l'Observatori de la Recerca de l'Institut d'Estudis Catalans (OR-IEC). L'OR-IEC és un servei d'informació especialitzada per a l'anàlisi, planificació, coordinació i difusió de les activitats de recerca, desenvolupament i innovació (R+D+I) dins el sistema de ciència i tecnologia dels territoris de llengua i cultura catalanes. Des de la perspectiva rigorosa, central i independent de l'IEC, es tracta d'una iniciativa col·laboradora, amb la voluntat d'integrar i compartir informació amb els altres agents, facilitant-los un coneixement exhaustiu sobre el seu entorn científic i tecnològic.

Portal web Meridià i xarxes socials

Meridià (Mesurament de la Recerca, el Desenvolupament i la Innovació) és el portal web de l'OR-IEC (*meridia.iec.cat*). L'abast cronològic comença l'any 2000 (en determinats informes, arriba al 1996). Respecte a l'abast geogràfic, recull actuacions d'R+D+I desenvolupades a Catalunya, el País Valencià, les Illes Balears i Andorra i s'estableixen comparacions a escala estatal i internacional. Per a orga-

nitzar i comparar les dades, l'OR-IEC disposa d'una trentena de classificacions científiques, tecnològiques, socioeconòmiques i geogràfiques. Aquestes classificacions poden evolucionar (versions) i establir relacions entre elles (equivalències).

Les dades de Meridià són sòlides i fiables, ja que s'obtenen a partir de convenis per a la transferència d'informació (Generalitat de Catalunya, universitats, altres organismes de recerca) i del processament sistemàtic de resolucions dels butlletins oficials, registres administratius, memòries, etcètera.

El coneixement recopilat engloba el cicle complet de la investigació científica i tecnològica: context socioeconòmic, entitats de recerca, recursos (humans, econòmics i materials) i resultats (articles, patents i tesis).

Els continguts del portal s'organitzen en informes dinàmics sobre dades estructurades, publicacions (memòries, informes, etc.), enllaços web i cerca textual. Cada modalitat de consulta i informe presenta una detallada explicació metodològica, amb el contingut, abast, fonts d'informació, data d'actualització, etc. La plataforma es pot consultar en català, castellà i anglès. En el curs 2013-2014,

s'han actualitzat quinze informes estadístics i noranta documents.

En aquest període s'ha continuat treballant en l'accés àgil, directe i més fàcilment comprensible de les dades essencials que poden interessar al nombre més elevat possible d'usuaris no especialitzats. En aquest sentit, Meridià disposa d'una nova interfície gràfica que permet consultar alguns informes estadístics en forma de taules, gràfics i mapes. Aquestes representacions aporten una perspectiva visual i geogràfica a l'actual accés per períodes temporals, dimensions i indicadors.

Des de principis de l'any 2010, l'OR-IEC també disposa d'un blog a Internet (<http://blogs.iec.cat/observatori>), els objectius del qual són comentar la informació disponible al portal web, difondre les novetats més destacades de les diferents àrees (convocatòries, congressos, informes, etc.) i establir un canal de comunicació amb la comunitat científica. La subscripció del blog permet conèixer la informació actualitzada de forma ràpida i eficient i, des del mes de setembre de 2011, l'OR-IEC envia als usuaris interessats un butlletí electrònic mensual amb les entrades publicades (al curs 2013-2014 s'han publicat 266 notícies i comentaris especialitzats).

De manera conjunta, el portal Meridià i el blog de l'OR-IEC han rebut 43.500 visites, amb 245.000 pàgines vistes, al llarg del curs 2013-2014.

Finalment, el canal de l'OR-IEC a la xarxa social Twitter [[@IEC_ObsRecerca](#)] ha arribat als 1.450 seguidors.

Reports de la recerca a Catalunya: 3a edició (2003-2009)

Actualment, l'OR-IEC treballa en la preparació de la tercera edició dels informes, que estudiarà l'evolució de la ciència catalana en el període 2003-2009. Així, el Consell Permanent de l'IEC, en la reunió tinguda el dia 15 de setembre de 2011, va considerar convenient iniciar la tercera edició dels *Reports*, l'abast de la qual són les activitats d'R+D+I del setenni 2003-2009 desenvolupades a Catalunya, amb comparacions estatals i internacionals. Els treballs de redacció d'aquesta edició es van iniciar a final del 2011 i els informes es van començar a presentar, de manera esglaonada, a final del 2012. En el curs 2013-2014, s'han presentat tres informes dels trenta previstos (el curs 2012-2013 se'n van presentar vint-i-dos), corresponents a filosofia, física i medicina.

Terceres Jornades sobre Gestió de la Informació Científica (JGIC-2014)

Els dies 24 i 25 d'abril de 2014 es van celebrar les JGIC-2014, amb més de dues-centes persones inscrites. El principal objectiu de les jornades era debatre alguns dels aspectes més rellevants d'aquest àmbit, com també presentar i posar en contacte diverses iniciatives dedicades a

l'accés i al processament de la informació científica i a les eines tecnològiques. Es tracta de generar una visió integral i cooperativa de l'àmbit, més enllà de les àrees més consolidades, i que lògicament són objecte d'un tractament freqüent. Les jornades s'adreçaren als responsables, gestors i documentalistes dels sistemes d'informació de les universitats i dels centres de recerca, i també als investigadors especialitzats. El programa de les JGIC-2014 es va estructurar en conferències i taules rodones, i van reunir responsables i experts de diverses institucions: la Generalitat de Catalunya, l'Institut d'Estudis Catalans, les universitats, els centres públics d'investigació, els parcs científics i tecnològics, els consorcis de biblioteques, les empreses i les fundacions.

La sessió del dia 24 inclogué la conferència inaugural, titulada «Bibliometria: una història d'amor-odi», a càrrec de Jordi Camí (Parc de Recerca Biomèdica de Barcelona i Fundació Pasqual Maragall); una primera taula rodona titulada *Dades de recerca*, amb Jordi Ardanuy (UB), Marina Losada (UPF) i Jordi Serano (UPC), moderada per Fernanda Peset (UPV); les conferències «Altmetrics: noves formes de mesurar l'impacte de la informació científica», d'Ángel Borrego (UB), i «Perfiles personales: las nuevas medidas de los investigadores», d'Isidro Aguillo (CSIC), i una segona taula rodona, *Interoperabilitat de sistemes: el rol dels estàndards globals d'identificació*, mode-

rada per Anna Zúñiga (UOC) i amb els ponents Pablo De Castro (GrandIR), Consol Garcia i Ana M. Sastre (UPC).

La sessió del dia 25 inclogué la conferència «Cap als 10 anys de Carhus: nous reptes, noves versions», de Lluís Rovira (Institució CERCA), i la tercera taula rodona *El bibliotecari integrat/incrustat: afegint valor a l'organització*, moderada per Dídac Martínez (UPC), amb els ponents Marta Jordán (UAB), Anna Magre (UPF) i Anna Rovira (UPC). La conferència de cloenda fou «La col·laboració als grans experiments científics», a càrrec d'Agustí Canals (UOC).

Grup de Treball (GT) Coneixement i Recerca

En funcionament des del mes de maig de 2013, és una iniciativa impulsada per l'IEC i el Col·legi Oficial de Bibliotecaris-Documentalistes de Catalunya (COBDC) des d'una perspectiva cooperativa i oberta a la participació de tots els bibliotecaris documentalistes especialitzats en el camp de l'R+D+I. Els objectius fonamentals del GT Coneixement i Recerca són els següents:

— Donar visibilitat a la tasca dels bibliotecaris-documentalistes en el camp de l'R+D+I, tant des del punt de vista de la investigació documental com des del suport a les activitats científiques mitjançant biblioteques i centres de documentació. Es pretén generar i difondre un document per a valoritzar els bibliotecaris-documentalistes dins dels equips de recerca.

— Compartir tècniques, procediments i casos pràctics relacionats amb la gestió de la informació i documentació científica des d'una perspectiva global del cicle d'R+D+I.

En darrer terme, la feina del GT Coneixement i Recerca ha de servir per a la millora professional dels bibliotecaris documentalistes, a partir de l'atenció de les seves capacitats i de la generació de materials i línies de formació que els capacitin per a les activitats relacionades amb l'R+D+I.

Durant el curs 2013-2014, el GT Coneixement i Recerca organitzà una trobada el dimecres 4 de juny de 2014 a l'IEC. El programa va incloure la xerrada

«L'aposta per l'accés obert a Europa: novetats del programa Horizon 2020», per Ignasi Labastida (Oficina de Difusió del Coneixement de la Universitat de Barcelona). La trobada també va disposar d'un espai de col·laboració entre els assistents, amb intervencions breus per a compartir projectes, coneixements especialitzats i recursos informatius.

Convenis

El mes de novembre de 2013 es va signar, amb l'Institut de Recerca Biomèdica de Barcelona (IRB Barcelona), un acord de col·laboració per a l'anàlisi del sistema de gestió de les dades de recerca d'aquest centre de recerca d'excel·lència.

Xarxa CRUSCAT (Coneixements, representacions i usos del català)

Director: Miquel Àngel Pradilla Cardona

La Xarxa CRUSCAT és una xarxa científica creada l'any 2003, dependent de la Presidència de l'Institut d'Estudis Catalans, que aplega diversos investigadors que treballen sobre la situació i l'evolució del català. Les tasques principals que duu a terme són les següents:

- Aplegar la informació existent i analitzar-la críticament.
- Arribar a criteris que facilitin l'avaluació consensual de la situació sociolingüística i les perspectives immediates i a mitjà termini.

— Destriar els factors crucials de l'evolució de la comunitat lingüística catalana.

— Generar sinergies entre els especialistes en estudis de l'ús.

La Xarxa CRUSCAT es vertebrava a partir d'equips de treball. L'estructura dels equips consta d'un director, els membres, els becaris i els investigadors associats.

Els dies 11 i 12 de desembre de 2013 tingueren lloc a l'IEC les II Jornades de la Xarxa CRUSCAT, titulades «La recerca sociolingüística en l'àmbit de la llengua catalana». Per a una informació més detallada sobre l'activitat de la Xarxa CRUSCAT, consulteu l'adreça <http://blogs.iec.cat/cruscat>.

Organismes administratius en els quals l'IEC té assessors

Institucions d'àmbit català

Agència Catalana de Protecció de Dades	<i>Consell Assessor</i> Josep Amat i Girbau
Comissió de Toponímia de Catalunya del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya	<i>Vicepresident</i> Josep Moran i Ocerinjauregui <i>Vocal</i> Joan Anton Rabella i Ribas
Comissió de Toponímia del Govern d'Andorra	Ramon Sistac i Vicén
Comissió mixta del seguiment del conveni marc entre l'Institut d'Estudis Catalans i la Federació de Persones Sordes de Catalunya (FESOCA)	Joan Martí i Castell
Consell Assessor de l'Àrea Protegida de les Illes Medes del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural de la Generalitat de Catalunya	Miquel Zabala i Limousin
Consell de Caça de Catalunya del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural de la Generalitat de Catalunya	Joan Real i Ori
Consell de Pesca Continental del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural de la Generalitat de Catalunya	Adolf de Sostoa Fernández
Consell de Protecció de la Natura del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural de la Generalitat de Catalunya	Jordi Camprodon Josep Germain i Otzet Lluís Paluzié i Mir Josep Vigo i Bonada

Consell Escolar de Catalunya del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya	Mariàngela Vilallonga Vives
Institució de les Lletres Catalanes	<i>Consell Assessor</i> Carles Miralles i Solà
Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentàries (IRTA)	<i>Consell Assessor</i> Damià Barceló i Cullerés
Agència de Residus del Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya	<i>Consell Assessor</i> David Serrat i Congost
Parc Natural de la Serra de Montsant del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural de la Generalitat de Catalunya	<i>Consell de Cooperació</i> Jacint Corbella i Corbella
Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural de la Generalitat de Catalunya	<i>Junta de Protecció</i> Josep M. Mallarach i Carrera David Serrat i Congost Lluís Paluzié i Mir
Parc Natural del Cadí-Moixeró del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural de la Generalitat de Catalunya	<i>Junta Rectora</i> Joaquim Gosálbez i Noguera
Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural de la Generalitat de Catalunya	<i>Junta de Protecció</i> Xavier Llimona i Pagès Lluís Vilar Sais Antoni Palau Jordi Sargatal i Vicens